

**UCHWAŁA NR XLIV/317/2023
RADY POWIATU SZTUMSKIEGO**

z dnia 24 marca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2023-2027.**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1526) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.) Rada Powiatu Sztumskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2023-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Sztumskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Sztumskiego

Dariusz Browarczyk

Załącznik do
Uchwały Nr XLIV/317/2023
Rady Powiatu Sztumskiego
z dnia 24 marca 2023 roku

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE SZTUMSKIM NA LATA 2023-2027**

Sztum 2023

Spis treści

Wstęp	2
I. Zdefiniowanie problematyki przemocy	2
1. Rodzaje przemocy	3
2. Cykl przemocy	4
3. Przemoc tematem „tabu”	5
4. Skutki przemocy	7
II. Charakterystyka zasobów instytucjonalnych Powiatu Sztumskiego	9
III. Obowiązki organów administracji rządowej i samorządowej w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	11
IV. Diagnoza zjawiska przemocy	11
1. Przemoc domowa na terenie powiatu sztumskiego	12
V. Analiza SWOT	27
VI. Cele i zadania programu	29
VII. Adresaci programu	35
VIII. Organizatorzy projektu	35
IX. Kontrola i finansowanie programu	35
X. Wykaz aktów prawnych i bibliografia	36

Wstęp

Opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Powiecie Sztumskim na lata 2023-2027 jest wykonaniem delegacji ustawowej zawartej w art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Założeniem niniejszego Programu jest interdyscyplinarna współpraca na poziomie gmin i powiatu oraz korelowanie prac na rzecz zapobiegania, zwalczania, a także przeciwdziałania przemocy domowej poszczególnych instytucji.

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie powiatu sztumskiego. Zakładamy, iż cel może zostać zrealizowany poprzez działania profilaktyczne, ale również poprzez specjalistyczną pomoc skierowaną do osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc.

Program został stworzony w oparciu o dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie przekazane przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego i Powiatowej Komendy Policji w Sztumie.

Niniejszy Program będzie podstawą strategii przeciwdziałania przemocy na terenie powiatu sztumskiego, która w założeniu przyczyni się do współpracy systemu pomocowego, usprawnienia działań interwencyjnych oraz pomoże przeciwdziałać przemocy domowej i ograniczy jej skutki.

I. Zdefiniowanie problematyki przemocy

Według ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zjawiskiem tym jest: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc może mieć charakter instrumentalny lub bezinteresowny, co jest zależne od przesłanek kierujących osobą stosującą przemoc. W zależności, co poprzez przemoc chce osiągnąć jej sprawca. Niezależnie jednak od pobudek sprawcy, ofiara cierpi i jest narażona na trwałe uszkodzenia fizyczne, emocjonalne, a przede wszystkim psychiczne.

Wyróżnia się następujące cechy przemocy:

- jest zawsze intencjonalna,
- przemocą jest naruszenie jakichś spraw i dóbr jednostki,
- przemocą jest naruszenie praw dóbr jednostki, które umożliwia jej samoobronę,
- przemoc zawsze powoduje jakąś szkodę,
- przemoc „lubi” się powtarzać,
- przemoc często jest rozpaczliwym zagłuszeniem poczucia niemocy,
- za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca,
- groźenie przemocą jest w istocie aktem przemocy,
- nie każda forma przemocy jest naruszeniem prawa.

1. Rodzaje przemocy

Przemoc fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, groźenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

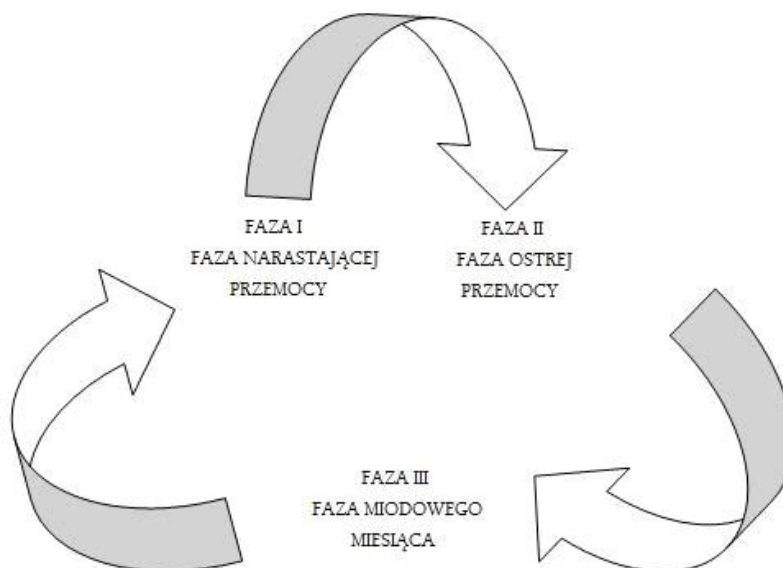
Przemoc seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

Przemoc ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków,

w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Przemoc poprzez zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

2. Cykl przemocy

Ryc. 1. Schemat cyklu przemocy.

Na powyższym rysunku ukazano schemat cyklu przemocy. Przemoc domowa jest często powtarzającym się działaniem, w którym psychologowie wyróżnili poszczególne fazy.

Faza I

Faza narastającego napięcia lub faza narastającej przemocy- jest początkiem cyklu, jest to faza charakteryzująca się wzmożonym napięciem i zwiększeniem częstotliwości sytuacji konfliktowych.

Faza II

Faza ostrej przemocy- następuje rozładowanie agresji poprzez dokonanie aktu przemocy.

Faza III

Faza miodowego miesiąca- jest to faza, w której sprawca okazuje skruchę, przeprasza ofiarę często obiecując zmianę zachowania deklarując głębokie uczucia do ofiary.

Cykl przemocy może przerwać odpowiednia pomoc specjalistów. W przeciwnym razie schemat powtarza się.

Poszukiwanie pomocy przez ofiarę występuje zwykle w fazie ostrej przemocy, kiedy to dojdzie do np. pobicia, gwałtu, okaleczenia. Wtedy ofiara sięga po pomoc policji, ośrodków interwencji kryzysowej, ośrodków pomocy społecznej lub szukając schronienia w instytucjach świadczących tego rodzaju pomoc. W przypadku objęcia odpowiednią opieką daną osobę istnieje szansa na wyrwanie jej z trwania w sytuacji przemocowej i przerwanie cyklu przemocy, jest to czas, gdzie pomoc może zostać udzielona zarówno sprawcy, jaki i ofierze przemocy. Niestety często bywa tak, że w kolejnej fazie tj. w okresie miodowego miesiąca, ofiara daje się zmanipulować sprawcy i daje wiarę obietnicom sprawcy, przez co cykl przemocy trwa dalej.

Pomoc osobom doznającym przemocy jest trudna, ze względu na niezdecydowanie ofiary, strach i lęk przed sprawcą, obawy ze względu na wtórną wiktymizację. Należy pamiętać, że osoba doznająca często trwała w relacji przemocowej z oprawcą od dłuższego czasu, przez co może być zastraszona, lub doznała już różnego rodzaju zaburzeń, psychicznych oraz emocjonalnych.

Ważne jest, aby specjalistyczną pomocą obejmować nie tylko ofiarę, ale także sprawcę przemocy, który często potrzebuje rozwiązania jego własnych problemów, które skłaniają go do znęcania się na osobach słabszych odreagowując swoje niepowodzenia.

3. Przemoc tematem „tabu”

W świadomości Polaków istnieje przekonanie, że przemoc, to tylko incydenty pokazywane w programach telewizyjnych. Przecież nas to nie dotyczy. Społeczeństwo często ignoruje przejawy przemocy czy agresji twierdząc, że nie jest to ich sprawa. Słyszac awanturę rodzinną w mieszkaniu sąsiadów, często podgłasnia się muzykę, lub skupia się na wykonywaniu

obowiązków domowych nie bacząc na prawdopodobieństwo terroru mającego miejsce tuż obok. Słyszając płacz, krzyk, awanturę być może zapukać do drzwi i zapytać: Czy wszystko w porządku? Bo może właśnie to będzie dobry moment, w którym osoba przełamane się i sięgnie po pomoc. Nikt nie powinien pozostawać obojętny, dlatego należy reagować, na każdy akt przemocy skierowany do niewinnej osoby i zawiadomić odpowiednie służby o zjawisku przemocy wokół nas.

Przemoc będzie trwała dotąd dopóki nie zakończy się na nią społeczne przyzwolenie. W przypadku przemocy należy pamiętać, że ofiara nigdy nie jest winna. I nie powinniśmy być obojętni na krzywdę ludzką, gdyż jest to zjawisko szeroko rozwinięte i może dotknąć każdego z nas.

W świadomości społeczeństwa istnieje wiele zaściankowych poglądów dotyczących przemocy. Oto kilka z nich:

Jak wychować dziecko bez klapsa? Przecież to nic złego.

Klaps jest jedną z form przemocy fizycznej należy pamiętać, że mimo małych obrażeń fizycznych, klaps może wywołać ogromne zmiany w psychice dziecka. Jest to objaw nieprawidłowej komunikacji z dzieckiem.

To patologia, im nie warto pomagać.

W rodzinach dysfunkcyjnych częstą przyczyną przemocy jest nadmierne spożywanie alkoholu, brak pracy, brak perspektyw, złe warunki mieszkaniowe, bieda, niezaradność życiowa, brak odpowiedniej komunikacji. Nie należy ulegać stereotypom. Rodziny dysfunkcyjne to nie tylko rodziny o niskim statusie ekonomicznym. Przemoc nie występuje wyłącznie w środowiskach dysfunkcyjnych, patologicznych. Często przemocy występuje w rodzinach o wysokim statusie społecznym, przez co jeszcze trudniej pomóc takim osobom. Strach przed utratą pozycji społecznej hamuje chęć sięgnięcia po pomoc.

To zdarzyło się tylko raz.

Przemoc już z definicji jest zjawiskiem powtarzającym się, jeśli człowiek, raz stracił nad sobą panowanie, nie należy czekać, aż stanie się to po raz kolejny. Każdemu człowiekowi, zdarza się mieć gorszy dzień, jednak nie uprawnia to nas do stosowania przemocy wobec członków rodziny. Nawet incydentalna przemoc powinna zostać zauważona.

Ona sama jest sobie winna.

Żadne zachowanie ofiary nie usprawiedliwia aktu przemocy ze strony sprawcy.

4. Skutki przemocy

Długotrwałe doznawanie przemocy, wiąże się z poważnymi zmianami w psychice ofiary. Skutki przemocy mają charakter nie tylko fizyczny, ale również, psychologiczny emocjonalny, a także objawiają się niechęcią do udziału w życiu społecznym.

Fizyczne skutki przemocy, są zwykle widoczne, co znacznie ułatwia rozpoznanie ofiary. Objawami przemocy fizycznej są między innymi, obrzęki twarzy, krwawe wybroczyny, podbiegnięcia oczu, siniaki na ramionach, plecach, na wewnętrznej stronie ud, w obrębie klatki piersiowej, otarcia, blizny, przypalenia, rany, złamania kości, przebarwienia na różnych częściach ciała, oraz wszelkie widoczne uszkodzenia ciała. Do objawów fizycznej przemocy należą także, trudności w swobodnym poruszaniu się, apatia, słaba zdolność koncentracji, regresja, reakcje kompulsywne, częste bóle głowy i brzucha, problemy z załatwianiem potrzeb fizjologicznych.

Do objawów emocjonalnych ofiar przemocy zalicza się m.in. stałe napięcie emocjonalne, wzmożona czujność, ciągłe uczucie stresu, niepokój, lęk, wzrost odporności na ból fizyczny, niska samoocena, poczucie braku akceptacji, alienacja, skłonność do izolacji, ciągły smutek, brak zdolności do okazywania pozytywnych reakcji, stany depresyjne, tiki nerwowe, wahania nastroju, problem akceptacji siebie.

Przemoc generuje również zmiany w życiu społecznym ofiary przemocy, poprzez np. nieufność wobec innych ludzi, nieumiejętność nawiązywania prawidłowych relacji, nieumiejętność nawiązania kontaktu, częste zmiany partnerów, częsty wzrost irytacji zachowaniami społeczeństwa, niekontrolowane wybuchy złości, wyuczona bezradność, niezaradność życiowa, spadek poczucia kompetencji. W przypadku dzieci doznających przemocy mogą być widoczne takie zachowania jak bójki, zobojętnienie na karę, brak dystansu wobec dorosłych, poczucie zależności, ucieczki z domu, absencja szkolna, niszczenie przedmiotów, drobne kradzieże, sięgania po używki.

Osoby długotrwałe doznające przemocy są narażone na szereg zachowań, które niezauważone i w porę niezdiagnozowane, mogą doprowadzić do nieodwracalnych skutków w psychice człowieka. Ofiara przemocy jest narażona na tkwienie w mechanizmach

manipulacyjnych, z których bez pomocy specjalistów nie jest w stanie się wyrwać. Do takich schematów zachowań należą np.:

Mechanizm błędnego koła: tworzy swoistego rodzaju więzienie, z którego bardzo trudno wyjść. Jeden czynnik potęguje prawdopodobieństwo pojawienia się kolejnego. Poszczególne objawy wpływają na siebie i powodują nasilanie się stanu ofiary przemocy. Błędne koło sprawia, że występuje lęk przed lękiem, martwienie się o przyszłość i żal do przeszłości. Ofiarę dopadają różne fobie i inne nerwice.

Zespół stresu pourazowego (PTSD): stwierdza się u osób, które przeżyły traumatyczne wydarzenie np. gwałt, ciężkie pobicie, wypadek komunikacyjny, a także były świadkiem traumatycznego wydarzenia. Doświadczenie to powoduje powracające, natrętne i wywołujące cierpienie wspomnianie u ofiary przemocy, tego zdarzenia, obejmujące obrazy i odczucia.

Wyuczona bezradność: oznacza stan, w którym człowiek oczekuje, że będą przydarzały mu się same negatywne zdarzenia i nie ma sposobu, by im zapobiec. Prowadzi to do negatywnej oceny samego siebie i poczucia, że jest się bezwartościowym człowiekiem. Przyczyny i objawy takiego stanu są bardzo podobne do zaburzeń nastroju i depresji.

Syndrom sztokholmski to mechanizm przetrwania: jest walką o życie. Pojawia się w sytuacjach skrajnie traumatycznych, jak podczas porwania, uwięzienia, bycia zakładnikiem, u osób wykorzystanych seksualnie, jeńców wojennych, członków sekty, ale również może pojawić się w związkach miłosnych, opartych na dominacji jednego z partnerów. Skutki syndromu mogą występować długo po zakończeniu kryzysu. Objawy i symptomy syndromu sztokholmskiego to: pozytywne uczucia ofiary wobec sprawcy; zrozumienie przez ofiarę motywów i zachowań sprawcy i podzielenie jego poglądów; pozytywne uczucia sprawcy względem ofiary; pomocne zachowania ofiary wobec sprawcy; negatywne uczucia ofiary wobec rodziny, przyjaciół, autorytetów próbujących ją ratować; niezdolność zaangażowania się w zachowania, które mogłyby doprowadzić do jej uwolnienia od sprawcy.

Niektóre skutki przemocy są trudne w rozpoznaniu jednak odpowiednia obserwacja psychologiczna i szybka interwencja specjalistów są w stanie przerwać mechanizmy, którym poddała się ofiara przemocy. Nie zawsze jesteśmy w stanie zapobiec powstawaniu przemocy, ale jako specjaliści możemy, zadbać o odpowiednią opiekę zarówno dla sprawców jak i ofiar przemocy.

II. Charakterystyka zasobów instytucjonalnych Powiatu Sztumskiego

W poniższej tabeli zostały wymienione instytucje funkcjonujące na terenie powiatu sztumskiego, udzielające pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

NAZWA INSTYTUCJI	ADRES	TELEFON/E-MAIL
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ		
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie	ul. Mickiewicza 39 82-400 Sztum	(055) 640 63 69 sekretariat@mgopssztum.pl
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu	Plac wolności 1 82-440 Dzierzgoń	(055) 276 23 86 508 767 506 sekretariat@mopsdzierzgon.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu	ul. Główna 20 82-410 Stary Targ	(055) 277 62 81 gops@gops.gminastarytarg.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu	Stary Dzierzgoń 54/1 82-450 Stary Dzierzgoń	(055) 276 14 04 gops-starydzierzgon@home.pl
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich	ul. Dzierżgońska 2 82-433 Mikołajki Pomorskie	537 217 250 gops82433@interia.pl
ZESPOŁY INTERDYSCYPLINARNE		
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Sztum	ul. Mickiewicza 39 82-400 Sztum	(055) 640 63 69 sekretariat@mgopssztum.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Dzierzgoń	Plac wolności 1 82-440 Dzierzgoń	(055) 276 23 86 508 767 506 sekretariat@mopsdzierzgon.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Stary Targ	ul. Główna 20 82-410 Stary Targ	(055) 277 62 81 gops@gops.gminastarytarg.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Stary Dzierzgoń	Stary Dzierzgoń 54/1 82-450 Stary Dzierzgoń	(055) 276 14 04 gops-starydzierzgon@home.pl
Zespół Interdyscyplinarny Gminy Mikołajki Pomorskie	ul. Dzierżgońska 2 82-433 Mikołajki Pomorskie	537 217 250 gops82433@interia.pl
KOMISJE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH		
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sztumie	ul. Mickiewicza 39 82-400 Sztum	(055) 640 63 42 sekretariat@mgopssztum.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dzierzgoniu	Plac wolności 1 82-440 Dzierzgoń	(055) 276 23 86 sekretariat@mopsdzierzgon.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Targu	ul. Główna 20 82-410 Stary Targ	(055) 277 62 81 gops@gops.gminastarytarg.pl
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starym Dzierzgoniu	Stary Dzierzgoń 54/1 82-450 Stary Dzierzgoń	(055) 276 14 04 gops-starydzierzgon@home.pl

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołajkach Pomorskich	ul. Dzierżgońska 2 82-433 Mikołajki Pomorskie	537 217 250 gops82433@interia.pl
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE		
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie	Os. Sierakowskich 15 82-400 Sztum	(055) 267 74 79 sekretariat@pcprsztum.pl
PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA		
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sztumie	ul. Kasprowicza 3 82-400 Sztum	(055) 247 - 23 - 14 pppszum@interia.pl
POLICJA		
Komenda Powiatowa Policji w Sztumie	ul. Sienkiewicza 7 82-400 Sztum	(047) 74 356 03 sekretariat.sztum@gd.policja.gov.pl
Posterunek Policji w Starym Targu	ul. Nowotarska 2 82-410 Stary Targ	(047) 74 357 03
Posterunek Policji w Dzierzgoniu	ul. Słowackiego 9 82-440 Dzierzgoń	(047) 74 357 01
PROKURATURA REJONOWA		
Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie	ul. Kościuszki 30 A 82-500 Kwidzyn	(055) 2793676 biuro.podawcze.prkwi@prokuratura.gov.pl
SĄD		
Sąd Rejonowy w Kwidzynie	Plac Plebiscytowy 1 82-500 Kwidzyn	(055) 262-45-49 boi@kwidzyn.sr.gov.pl
Sąd Rejonowy w Kwidzynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich	ul. Kościuszki 30A 82-500 Kwidzyn	(055) 262-46-20 w.rodzinny@kwidzyn.sr.gov.pl
SZPITAL		
Szpital Polski w Sztumie	ul. Mikołaja Reja 12 82-400 Sztum	(055) 640 61 22 sekretariat-sztum@szpitale-polskie.pl
INNE		
Stowarzyszenie JUNONA	Piekło 30 82-400 Sztum	508 634 507 stowarzyszenie.junona@wp.eu

III. Obowiązki organów administracji rządowej i samorządowej w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należą w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc

IV. Diagnoza zjawiska przemocy

Zjawisko przemocy, jest problemem występującym w obrębie całego kraju. Zarówno w dużych aglomeracjach miejskich, jaki i wsiach. Skala przemocy klasuje się wciąż na dużym poziomie.

Polskie prawo próbuje podejmować działania na rzecz rozwiązania problemu przemocy w naszym kraju. Aktem prawnym określającym działania poszczególnych jednostek i działań zmierzających do działań zapobiegających przemocy jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 poz. 1249 z późn. zmian.). Głównym zadaniem tejże ustawy jest: „zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”.

W powyższej ustawie określone są również zależności we współpracy instytucji pomocowych, co służy szerszemu poznaniu zjawiska i sprawniejszego udzielenia pomocy poprzez interdyscyplinarne ujęcie problemu.

Celem podstawowej komórki społecznej, jaką jest rodzina powinno być zapewnienie bezpieczeństwa jest członkom. Aby rodzina funkcjonowała prawidłowo niezbędna jest prawidłowa komunikacja, oraz relacje pomiędzy poszczególnymi jej członkami. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, każdy z jej członków, ma określoną rolę. W przypadku rodzin dysfunkcyjnych, poczucie bezpieczeństwa zostaje zerwane a role członków rodziny nie są jasno określone lub co gorsze dzieci przejmują role rodziców. Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, co wiąże się z naruszeniem dobrostanu psychicznego osoby doznającej przemocy.

Przemoc domowa jest niewątpliwie problemem społecznym i destrukcyjnym zjawiskiem naruszenia systemu rodzinnego. Dlatego ważne jest, aby nie pozostawiać rodziny samej z problemem przemocy.

Zjawisko przemocy niestety jest jednym z tych, których nie można zdiagnozować w sposób dokładny. W dalszym ciągu problemem jest ukryta przemoc domowa. Ofiary przemocy w poczuciu bezsilności, oraz braku sprawczości instytucji nie zgłaszają doznawania przemocy, przez co pomoc im jest niemożliwa.

1. Przemoc na terenie Powiatu Sztumskiego

Powiat Sztumski obejmuje swoim zasięgiem łącznie 5 gmin: Sztum (gmina miejsko-wiejska), Dzierzgoń (gmina miejsko-wiejska), Stary Targ (gmina wiejska), Stary Dzierzgoń (gmina wiejska), Mikołajki Pomorskie (gmina wiejska). Obecnie na terenie powiatu sztumskiego zamieszkuje ok. 38 890 osób.

Tabela nr 1. Ilość mieszkańców powiatu sztumskiego z podziałem na gminy, płeć oraz obszar zamieszkania.

Gmina	Ogólna liczba ludności			Ludność w miastach		Ludność na wsi	
	Liczba mieszkańców	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Sztum	17 271	8 502	8 769	4 457	4 876	4 045	3 893
Stary Targ	5 943	3 039	2 904	-	-	3 039	2 904
Stary Dzierzgoń	3 489	1 742	1 747	-	-	1 742	1 747
Mikołajki Pomorskie	3 404	1 721	1 683	-	-	1 721	1 683
Dzierzgoń	8 783	4 395	4 388	2 467	2 572	1 928	1 816
Łącznie:	38 890	19 399	19 491	6 924	7 448	12 475	12 043
Łącznie:				14 372		24 518	

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS – stan na dzień 30.06.2022r.

W celu przeprowadzenia diagnozy problemu przemocy na terenie naszego Powiatu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie zebrało dane dotyczące wspierania osób dotkniętych przemocą domową z:

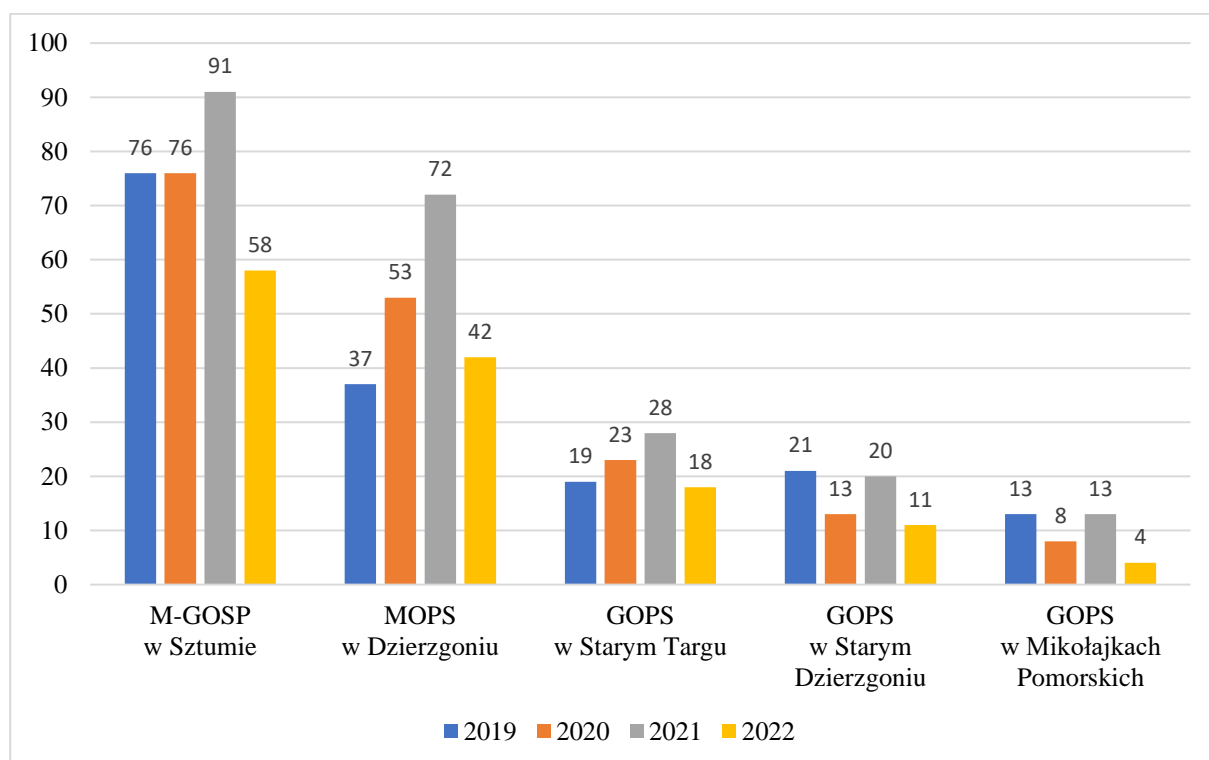
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Targu,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu,
- Komendy Powiatowej Policji w Sztumie.

Dane przedstawiają informacje wyżej wymienionych instytucji, dotyczące podjętych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, jak i również ofiar. Zestawienie obejmuje lata 2019-2022 oraz zakres danych w postaci:

- liczbę sporządzonych formularzy „Niebieska Karta- A”;
- liczbę osób korzystających z pomocy finansowej OPS z powodu przemocy;
- liczbę osób, które z powodu przemocy skorzystały z poradnictwa specjalistów zatrudnionych w OPS, w tym pomoc, psychologiczna i prawna;
- ilość powołanych zespołów interdyscyplinarnych;
- ilość powołanych grup roboczych,
- ilość osób stosujących przemoc domową skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania podejmowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej w zakresie przemocy w rodzinie na lata 2019-2022

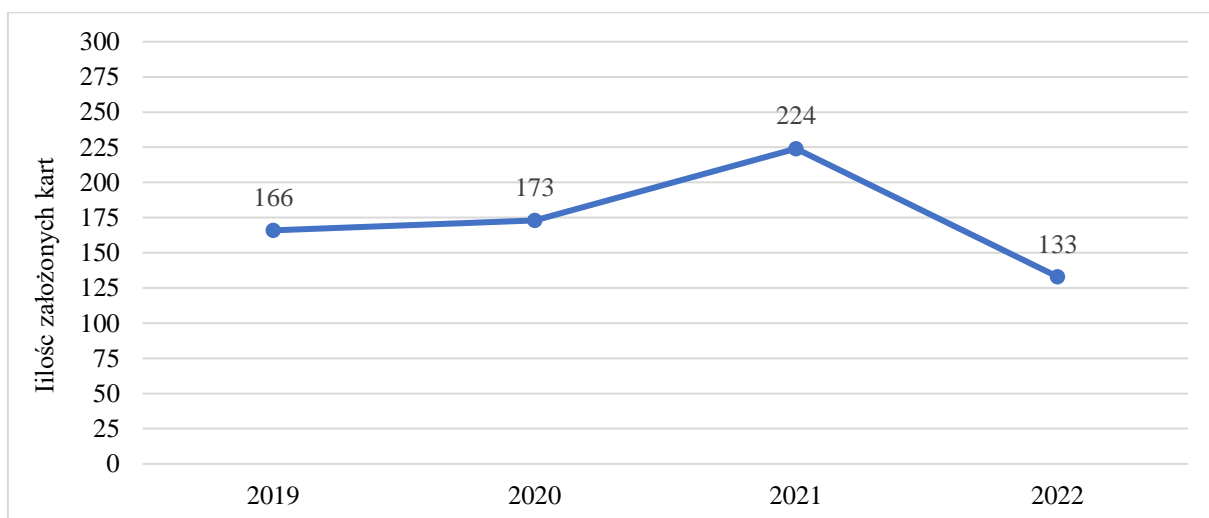
Wykres nr I. Ilość sporządzonych formularzy „Niebieska Karta- A” przez OPS w latach 2019-2022.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Powyższy wykres przedstawia ilość „Niebieskich Kart-A”, które w latach 2019-2022 były prowadzone w ośrodkach pomocy społecznej. Analiza przedmiotowy wykres wskazuje, że najwięcej procedur, w analizowanym okresie, sporządzono na terenie miasta i gminy Sztum – 301, a najmniej, na terenie gminy Mikołajki Pomorskie - 38.

Wykres nr II. Ilość sporządzonych formularzy „Niebieska Karta- A” przez OPS w latach 2019-2022.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

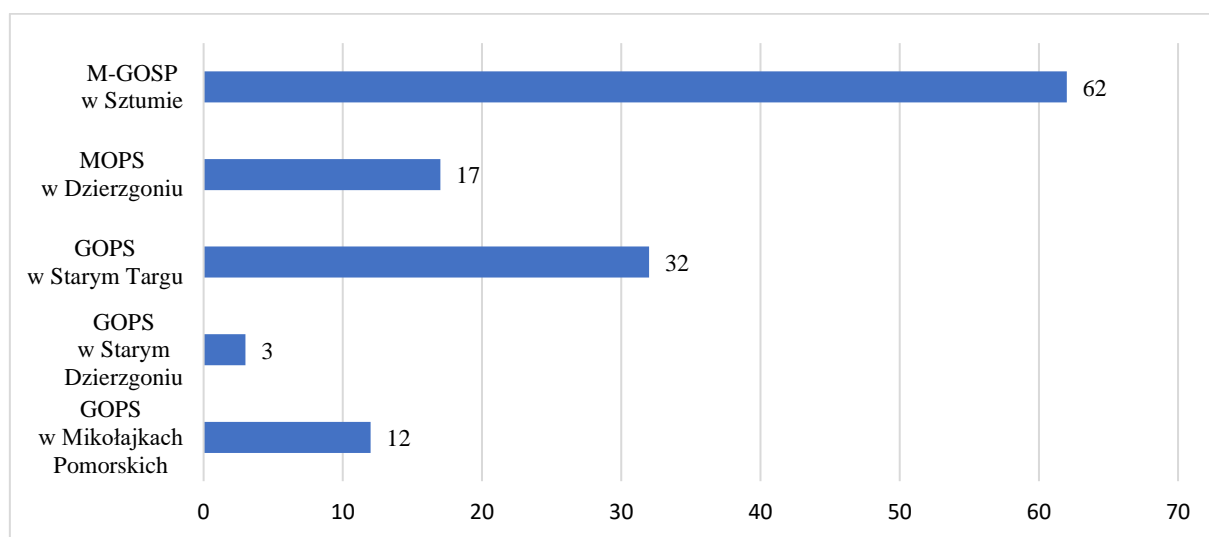
Na podstawie powyższych danych widoczne jest, że najwięcej procedur „Niebieska Karta-A” wszczęto w roku 2021 (224 karty), w porównaniu do roku 2020 (173 karty) jest to wzrost o 29,48%. Natomiast w roku 2022 (133 karty) zauważalny jest spadek liczby założonych „Niebieskich Kart-A” o 40,62% w porównaniu do roku poprzedniego.

Tabela nr 2. Ilość osób korzystających z pomocy finansowej z powodu przemy domowej w latach 2019-2022.

Pomoc finansowa dla ofiar przemy domowej						
OPS	Rok	2019	2020	2021	2022	Razem:
M-GOSP w Sztumie		16	17	22	7	62
MOPS w Dzierzgoniu		15	1	1	0	17
GOPS w Starym Targu		24	4	0	4	32
GOPS w Starym Dzierzgoniu		1	1	0	1	3
GOPS w Mikołajkach Pomorskich		0	0	12	0	12
	Ogółem:	56	23	35	12	

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

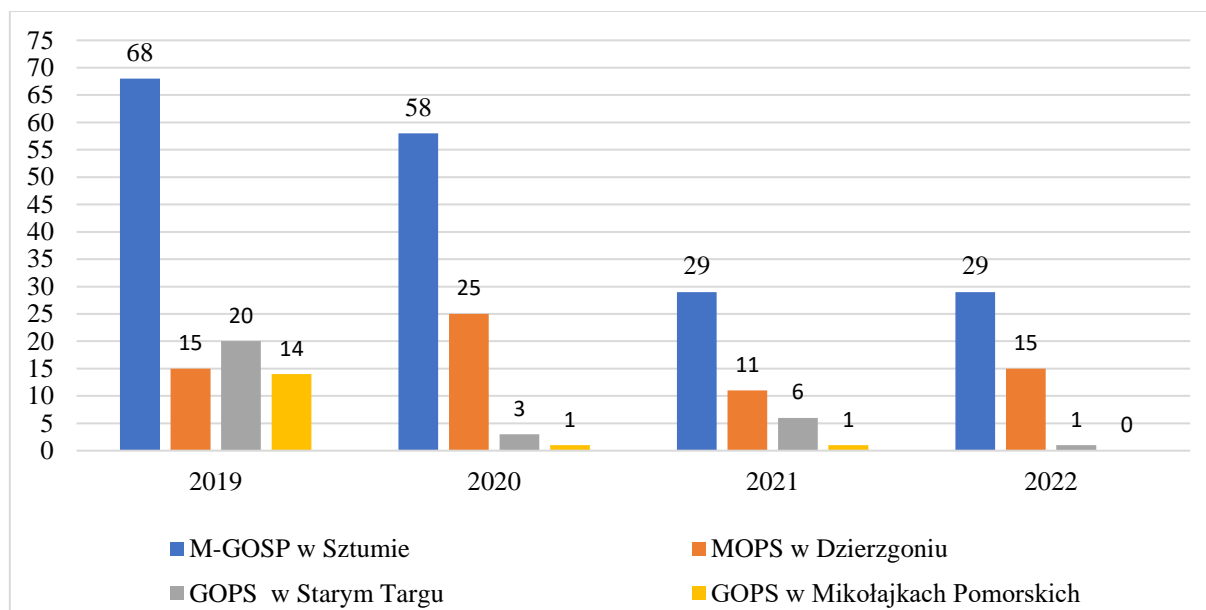
Wykres nr III. Ilość osób korzystających z pomocy finansowej z powodu przemy domowej w latach 2019-2022.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Powyższy wykres przedstawia ogólną ilość osób, które skorzystały w latach 2019-2022 w ośrodkach pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego z pomocy finansowej w związku z doznawaniem przemy domowej. Analiza powyższego wykresu wskazuje, że najwięcej osób pochodziło z terenu gminy Sztum - 49,20% (w tym miejscu trzeba zaznaczyć, że gmina Sztum, jest największą gminą powiatu sztumskiego), gminy Stary Targ - 25,40%, gminy Dzierzgoń - 13,50%, gminy Mikołajki Pomorskie - 9,52% oraz gminy Stary Dzierzgoń - 2,38%.

Wykres nr IV. Ilość osób, które z powodu przemocy skorzystały z poradnictwa specjalistów zatrudnionych w OPS, w tym pomoc psychologiczna i prawna

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

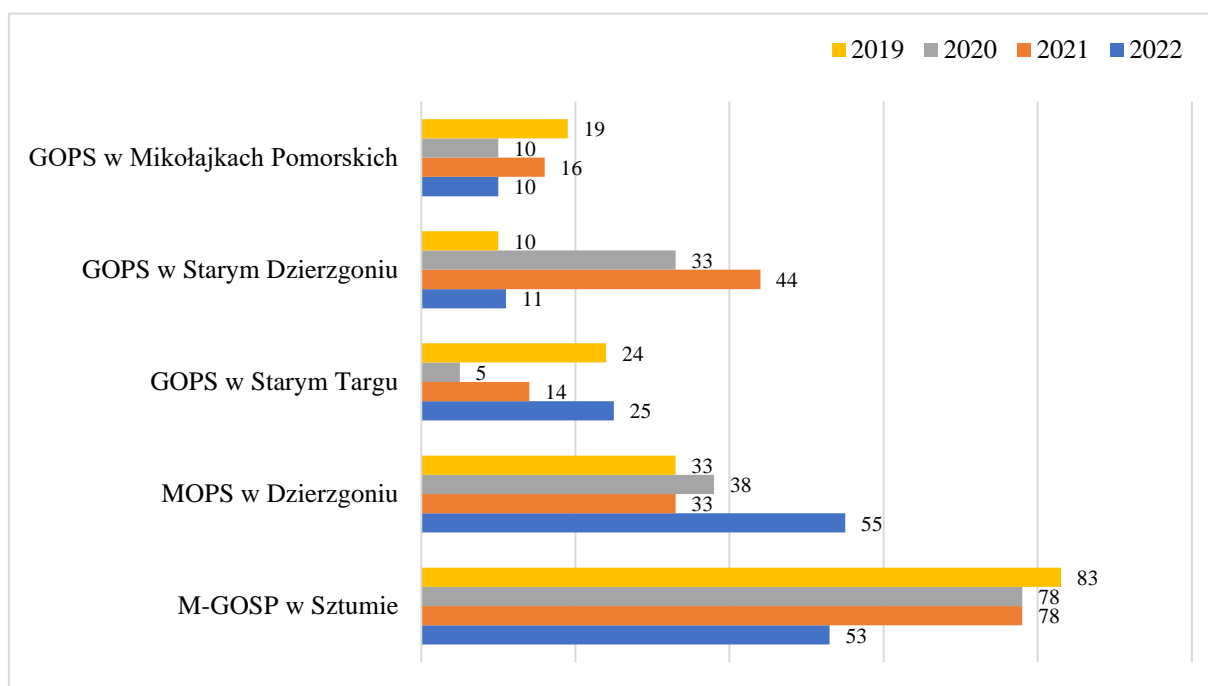
W wykresie nr IV przedstawione zostały dane dotyczące liczby osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego oferowanego przez ośrodki pomocy społecznej w latach 2019-2022 dla osób doznających przemocy w rodzinie. Analiza powyższego wykresu wskazuje, że od roku 2021 nastąpił zauważalny spadek osób zainteresowanych poradnictwem specjalistycznym, oferowanym przez OPS. W gminie Sztum łącznie w latach 2019/2020, ze wsparcia skorzystało 126 osób, natomiast w latach 2021/2022 już tylko 58 osób, i jest to spadek o 46,03%. Taka sama sytuacja, miała również miejsce w pozostałych gminach powiatu sztumskiego, gmina Dzierzgoń spadek o 52%, gmina Stary Targ spadek o 30,43%, gmina Mikołajki Pomorskie spadek o 93,33%.

Tabela nr 3. Ilość powołanych zespołów Interdyscyplinarnych.

Zespoły interdyscyplinarne					
OPS \ Rok	2019	2020	2021	2022	
M-GOSP w Sztumie	4	4	4	4	
MOPS w Dzierzgoniu	5	1	1	4	
GOPS w Starym Targu	4	4	4	4	
GOPS w Starym Dzierzgoniu	4	4	1	4	
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	4	10	5	4	

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

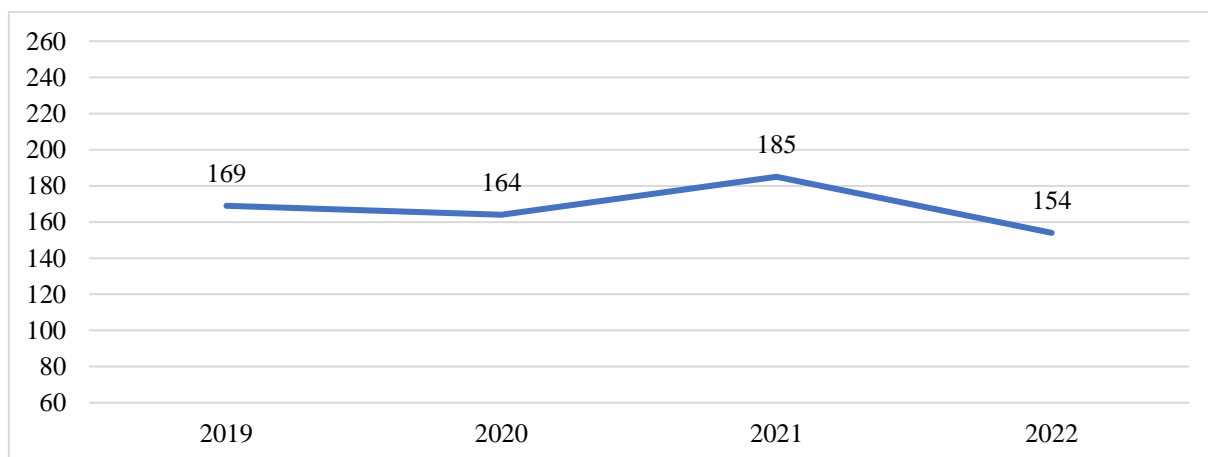
Wykres nr V. Ilość powołanych grup roboczych przez OPS.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Powyższy wykres przedstawia ilość powołanych grup roboczych w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznych, z uwzględnieniem analizowanych ram czasowych.

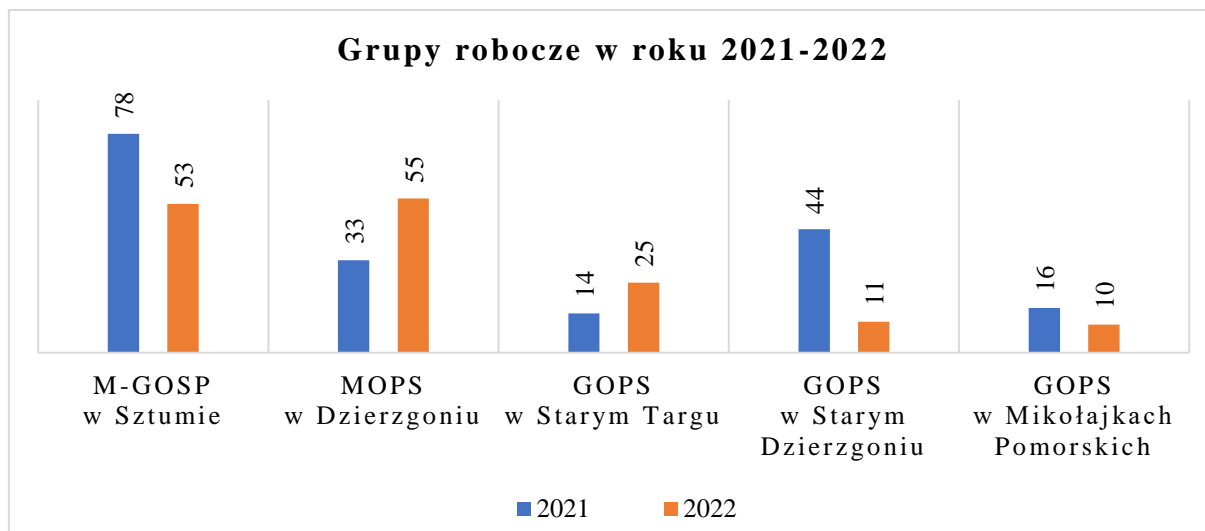
Wykres nr VI. Ogólna ilość powołanych grup roboczych.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Analizując wykres nr VI przedstawiający ilość powołanych grup roboczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zauważalne jest, że w opracowywanym okresie, w roku 2021 zostało powołanych najwięcej grup tj. 185, w porównaniu do roku 2020, gdzie powołano ich 164 i jest to wzrost o 11,35%. W roku 2022 OPS z terenu powiatu sztumskiego powołały ogółem 154 grupy robocze GZI, w porównaniu do roku 2021 jest to spadek o 16,76%.

Wykres nr VII. Ilość powołanych grup roboczych.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Na podstawie powyższych danych, można stwierdzić, że w roku 2022 na terenie trzech OPS zauważalny jest spadek powołanych grup roboczych, w porównaniu do roku 2021 (M-GOPS w Sztumie spadek o 32.05%, GOPS w Starym Dzierzgoniu spadek o 75%, GOPS w Mikołajkach Pomorskich spadek o 37.5%), natomiast na terenie dwóch wzrost (MOPS w Dzierzgoniu wzrost o 40%, GOPS w Starym Targu wzrost o 44%).

Tabela nr 4. Liczba złożonych wniosków w OPS o udzielenie wsparcia w postaci schronienia dla osoby z małoletnimi dziećmi lub kobiety w ciąży.

Rok:	2019	2020	2021	2022
M-GOSP w Sztumie	0	0	0	0
MOPS w Dzierzgoniu	0	0	0	0
GOPS w Starym Targu	0	0	1	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	3	0	0
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	2	0	0	0
Razem:	2	3	1	0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 5. Liczba osób korzystających ze wsparcia w postaci udzielenia schronienia dla osoby z małoletnimi dziećmi lub kobiety w ciąży.

Rok:	2019	2020	2021	2022
M-GOSP w Sztumie	0	0	0	5
MOPS w Dzierzgoniu	0	5	0	0
GOPS w Starym Targu	1	2	0	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	7	0	0
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	5	1	1	0
Razem:	6	15	1	5

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Tabela nr 6. Nazwy ośrodków, do których OPS kierowały osoby z małoletnimi dziećmi lub kobiety w ciąży.

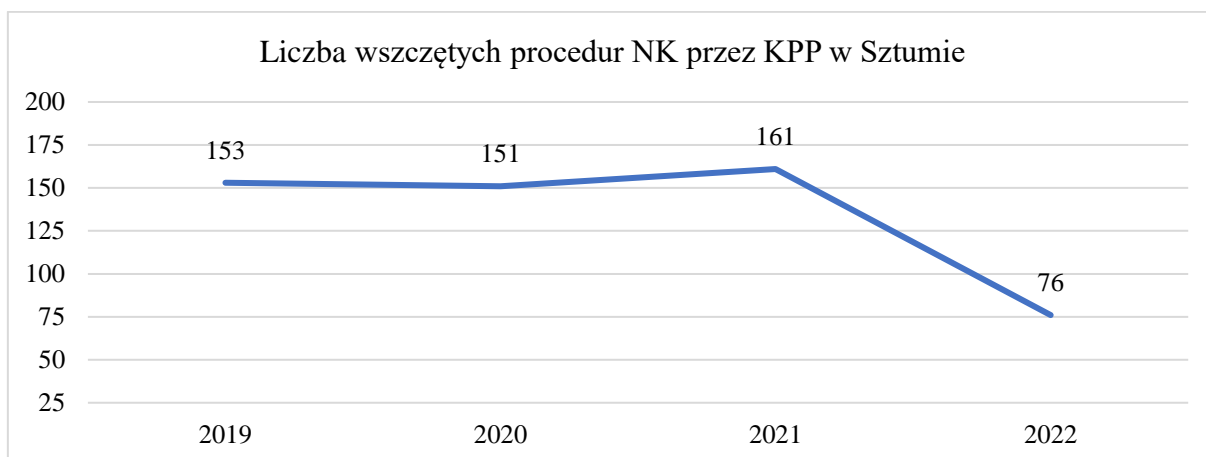
Rok:	Nazwa ośrodka
M-GOSP w Sztumie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. M. Rataja 10, 83-031 Rusocin ▪ Mieszkanie chronione treningowe o charakterze interwencyjnym ul. A. Mickiewicza 39A, 82-400 Sztum
MOPS w Dzierzgoniu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum ▪ Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla kobiet i ich dzieci ofiar przemocy Grunwaldzka 45, 10-125 Olszyn
GOPS w Starym Targu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum
GOPS w Starym Dzierzgoniu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum ▪ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie ul. M. Rataja 10, 83-031 Rusocin
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stowarzyszenie na Rzecz kobiet „JUNONA” Piekło 20, 82-400 Sztum

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Działania podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w Sztumie w zakresie przemocy w rodzinie na lata 2019-2022

Poniżej ukazane zostały dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Sztumie obrazujące podjęte działania przez funkcjonariuszy Policji wobec przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty”.

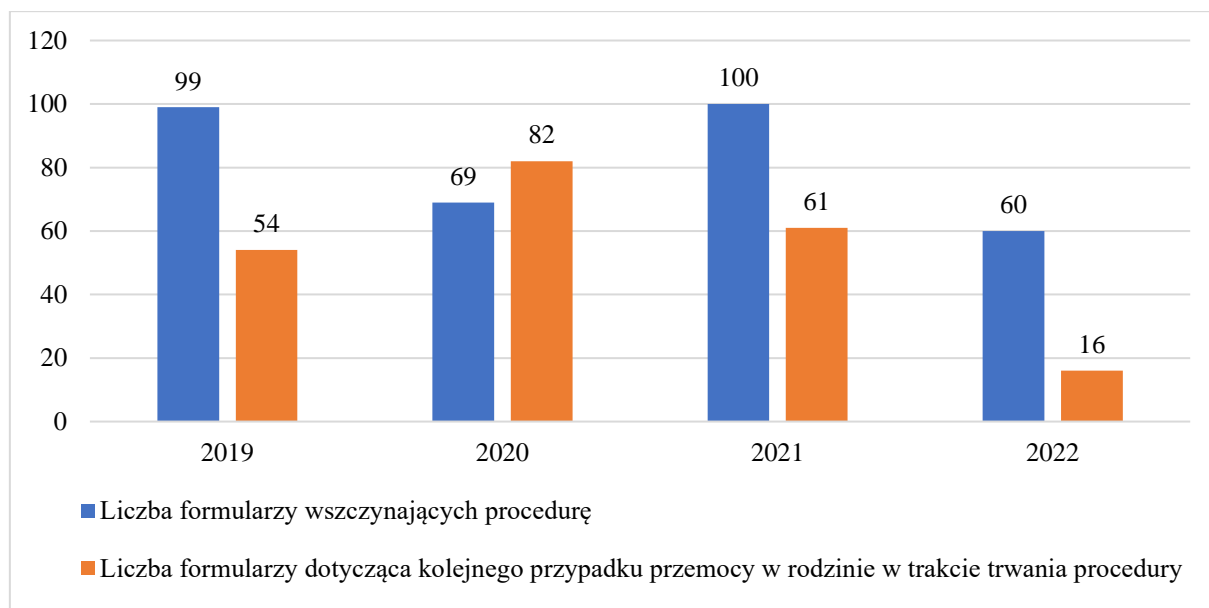
Wykres nr VIII. Procedura Niebieskie Karty realizowana przez KPP w latach 2019-2022

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie

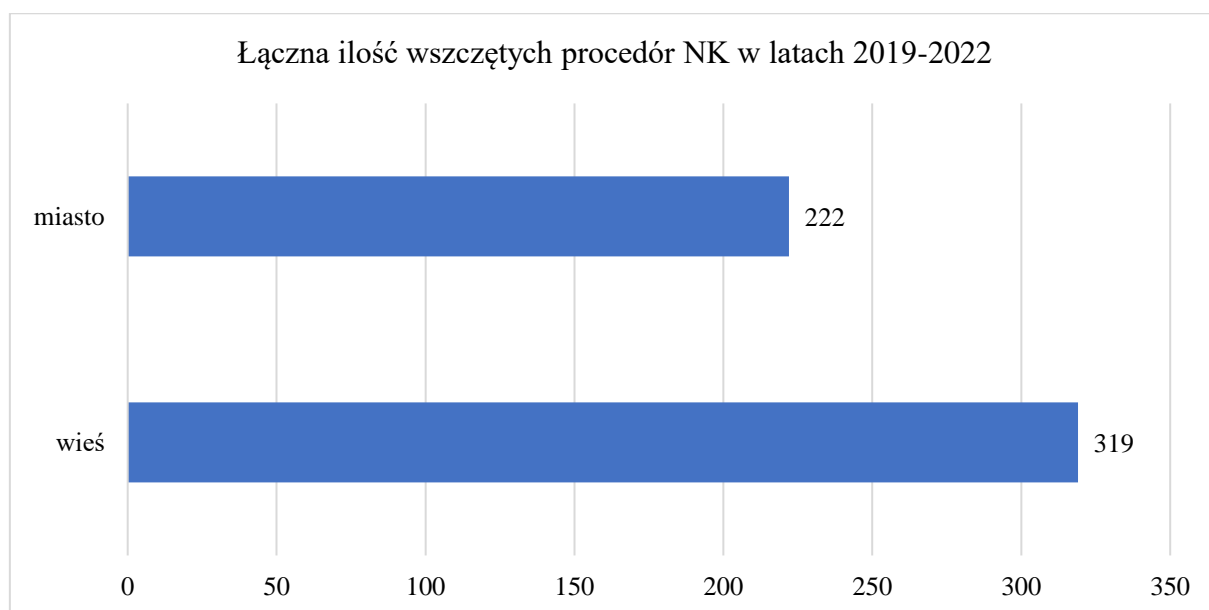
Na powyższym wykresie jest widoczne, że w analizowanym okresie najwięcej procedur NK wszczęte zostało w roku 2021 – 161, natomiast najmniej w roku 2022 - 76. Ilość wszczętych procedur NK przez KPP w Sztumie między rokiem 2021, a rokiem 2022 spadła o 85 kratek czyli 47,20%.

Wykres nr IX. Procedura Niebieskie Karty realizowana przez KPP w latach 2019-2022.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie

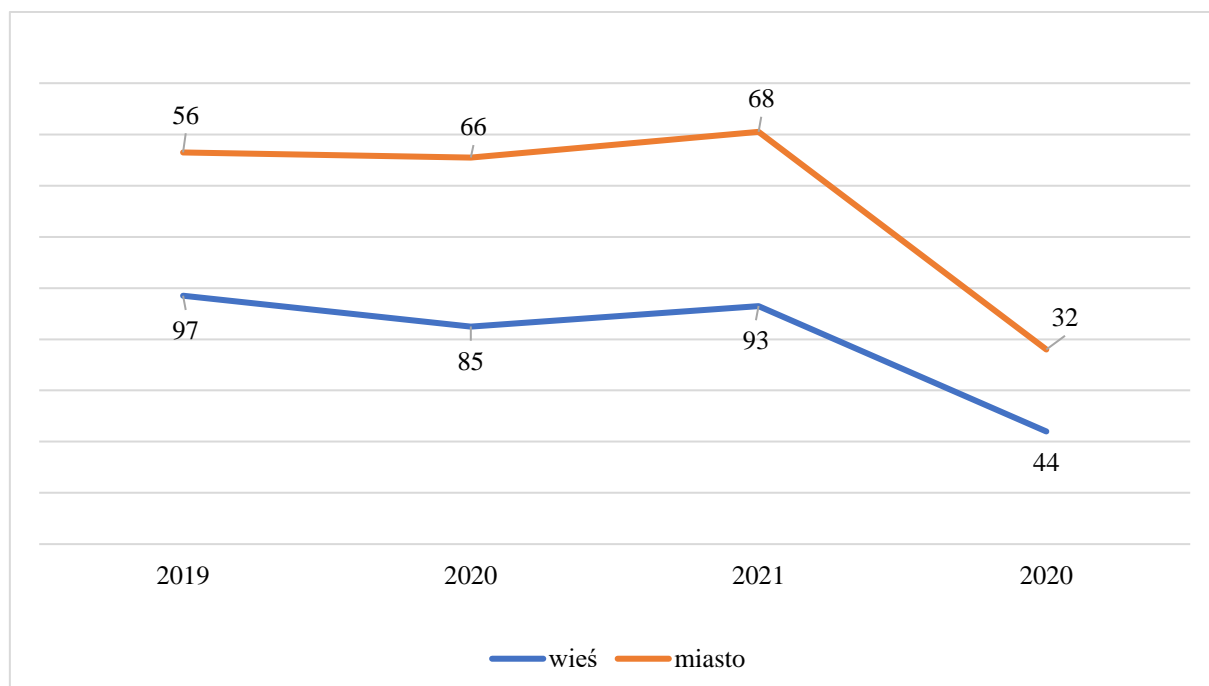
Wykres nr X. Liczba formularzy "Niebieskiej Karty - A" według miejsca zamieszkania osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Zdecydowanie więcej przypadków przemocy domowej w latach 2019-2022r. miało miejsce w środowiskach wiejskich, było to 319 przypadków, kiedy w miastach odnotowano 222 przypadków przemocy domowej. Różnica między wyżej wymienionymi danymi wynosi 30,41%.

Wykres nr XI. Liczba formularzy "Niebieskiej Karty - A" według miejsca zamieszkania.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

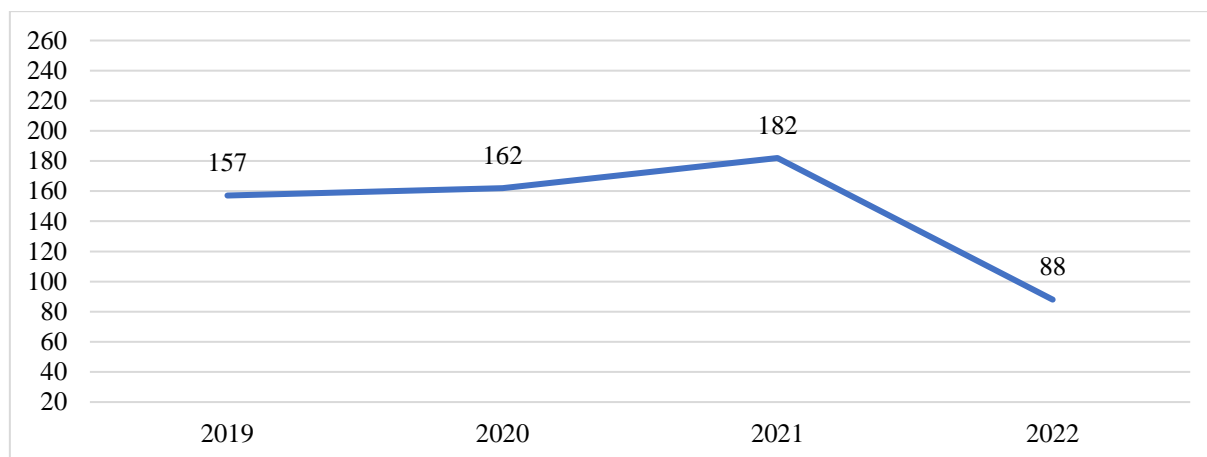
Na podstawie danych zawartych w wykresie XI widoczne jest, że w roku 2022 nastąpił spadek przemocy domowej, zarówno na terenie miejskim – 32 przypadki, jaki i na terenie wiejskim – 44 przypadki, w porównaniu do roku 2021, gdzie dla miasta odnotowano 68 przypadków, a dla wsi 93 przypadki. Różnica w pomiędzy rokiem 2021, a rokiem 2022 dla terenów miejskich wynosi 52,94%, a dla terenów wiejskich wynosi 52,68%.

Tabela nr 7. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą.

Rok:		2019	2020	2021	2022	Razem:
Kobiety	do 65 r.ż.	123	119	130	56	458
	od 65 r.ż.	4	5	12	9	
Mężczyźni	do 65 r.ż.	21	30	23	11	98
	od 65 r.ż.	3	5	4	1	
Małoletni	dziewczynki	0	0	5	6	36
	chłopcy	6	3	8	5	
Razem:		157	162	182	88	

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

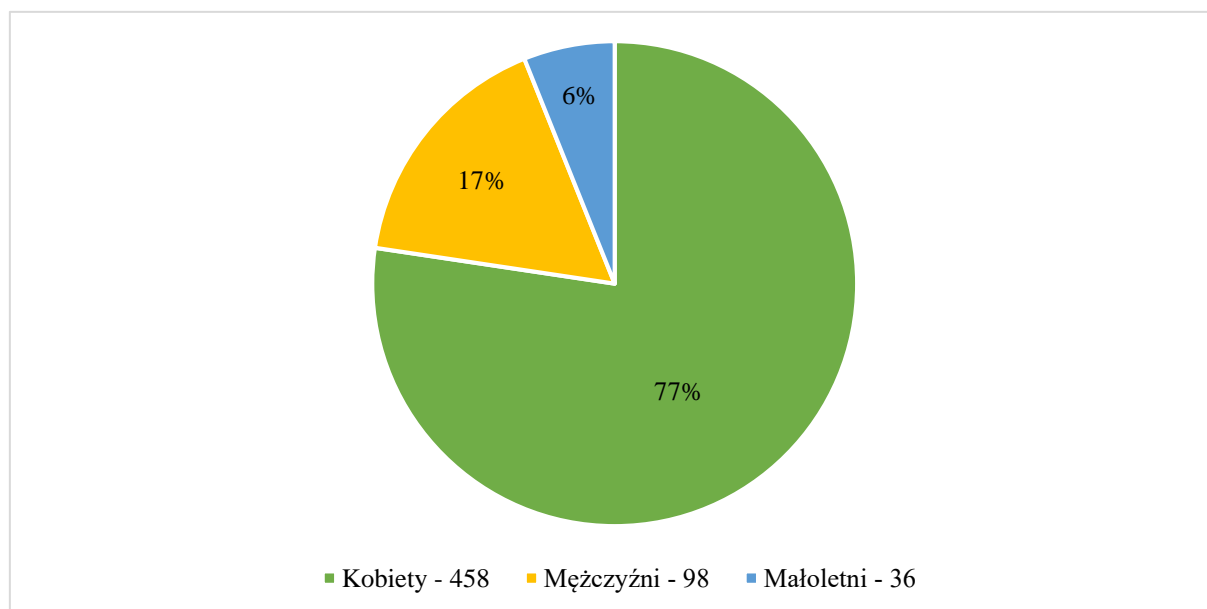
Wykres nr XII. Ogólna liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Analizując dane przekazane przez KPP w Sztumie zawarte w powyższym wykresie, można zauważyć, że między rokiem 2019, a 2021 nastąpił wzrost liczby osób doznających przemocy domowej w Powiecie Sztumskim. W roku 2021 występowała największa liczba zarejestrowanych osób doznających przemocy tj. 182 osoby. Na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta przemocą wzrosła o 3,08%, 2020-2021 wzrosła o 10,98%, natomiast w roku 2022 w porównaniu do roku 2021 spadła o 51,65%.

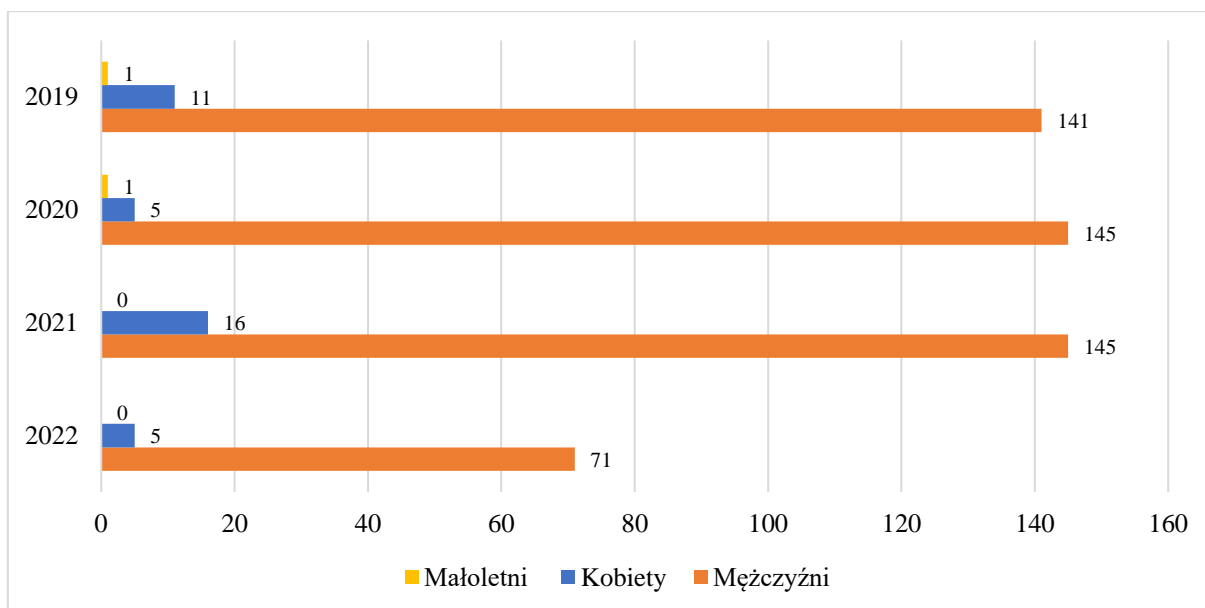
Wykres nr XIII. Ogólna liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Dane zawarte w wykresie nr XIII wskazują, że największą grupę osób doznającą przemocy, stanowią kobiety i jest to 77% ogółu osób doznających przemocy w rodzinie, następnie mężczyźni 17% oraz małe dzieci 6%.

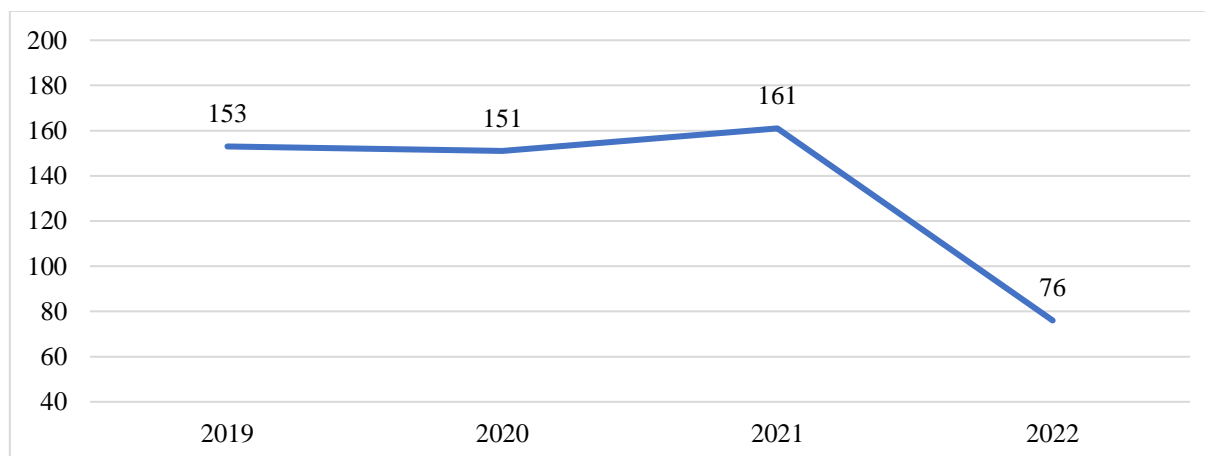
Wykres nr XIV. Liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Na podstawie powyższego wykresu widoczne jest, że najczęściej sprawcami przemocy domowej są mężczyźni. Według statystyk KPP w Sztumie w latach 2019-2022 sprawcami przemocy w rodzinie są nie tylko mężczyźni (502) i kobiety (37), ale również nieletni (2). Widoczne jest również to, że w roku 2022 nastąpił znaczny spadek osób stosujących przemoc domową, i tak dla mężczyzn jest to spadek o 74 osoby czyli 48,96%, a dla kobiet o 11 osób czyli 31,25%. W roku 2021 i 2022 nie odnotowano nieletnich jako sprawców przemocy domowej.

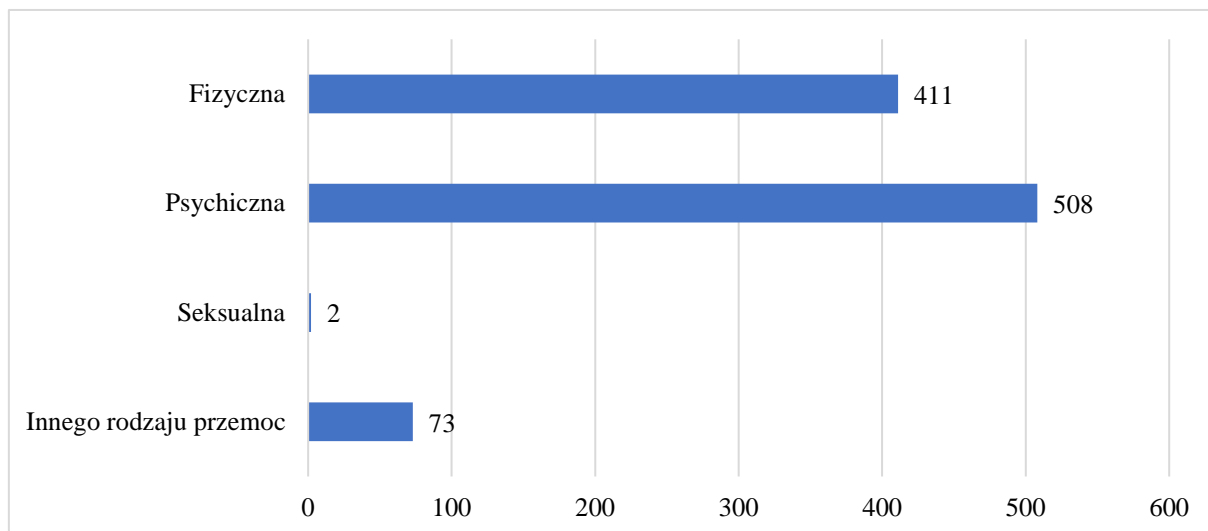
Wykres nr XV. Liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Analiza wykresu nr XV wskazuje, że w roku 2022 (76 osób) odnotowano znacznie mniej osób stosujących przemoc w rodzinie w porównaniu do roku 2021 (161 osób). Różnica między rokiem 2021 a rokiem 2022 wynosi 85 osób czyli 47,20%.

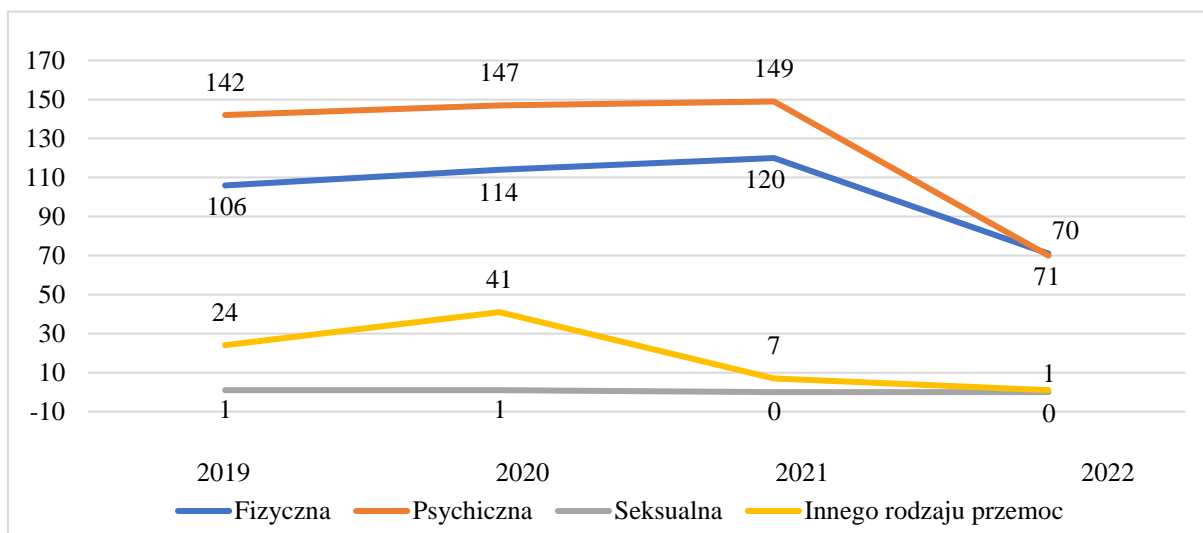
Wykres nr XVI. Rodzaje przemocy na terenie powiatu sztumskiego.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Na powyższym wykresie została przedstawiona ogólna ilość osób, które doznawały w okresie od 2019 do 2022 r. poszczególnych form przemocy. Największą grupę stanowią osoby doznające przemocy psychicznej – 51,11%, następnie fizycznej – 41,35%, doznające innego rodzaju przemocy w tym ekonomicznej – 7,34% oraz przemocy seksualnej – 0,20%.

Wykres XVII. Rodzaje przemocy na terenie powiatu sztumskiego.

Źródło: Opracowane na podstawie danych statystycznych KPP w Sztumie.

Analiza powyższego wykresu wskazuje, że w 2022 roku nastąpił spadek zachowań przemocowych w porównaniu do analizowanych ram czasowych.

Przemoc psychiczna - na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta tą formą przemocy wzrosła o 3,40%, 2020-2021 wzrosła o 1,34%, natomiast w roku 2022 spadła o 53,02% w porównaniu do roku 2021.

Przemoc fizyczna - na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta tą formą przemocy wzrosła o 7,2 %, 2020-2021 wzrosła o 5%, natomiast w roku 2022 spadła o 40,83% w porównaniu do roku 2021.

Innego rodzaju przemoc w tym ekonomiczna - na przełomie roku 2019-2020 liczba osób dotknięta tą formą przemocy wzrosła o 41,46 %, 2020-2021 spadła o 82,93%, następnie w roku 2022 spadła o kolejne 85,71% w porównaniu do roku 2021.

Punkt Interwencji Kryzysowej

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej, który świadczy specjalistyczną pomoc psychologiczną, prawną i socjalną osobom pozostającym w sytuacji przemocy w rodzinie lub osobom znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, w celu zapobiegania powstawaniu lub pogłębieniu się dysfunkcji tych osób i rodzin.

Tabela nr 8. Liczba osób, które skorzystały z wsparcia psychologicznego.

Rok:		2019	2020	2021	2022	Razem
PIK	Liczba osób	53	49	40	43	185
	Liczba porad	91	86	78	98	353
Rodziny zastępcze (dorośli i dzieci)	Liczba osób	44	57	75	44	220
	Liczba porad	113	121	186	139	779
Przemoc	Liczba osób	4	6	4	4	18
	Liczba porad	11	26	15	5	57

Źródło: Opracowane własne.

Tabela nr 9. Liczba osób, które skorzystały z pomocy radcy prawnego.

Rok:		2019	2020	2021	2022	Razem
PIK	Liczba osób	38	36	52	56	182
	Liczba porad	69	53	72	71	265
Rodziny zastępcze (dorośli i dzieci)	Liczba osób	20	8	10	15	53
	Liczba porad	28	9	17	20	74
Przemoc	Liczba osób	2	6	3	3	14
	Liczba porad	2	11	3	4	20

Źródło: Opracowane własne.

Dane zawarte w tabeli nr 8 i 9 zawierają informacje, o ogólnej liczbie osób oraz ilości udzielonych porad, zarówno psychologicznych jak i prawnych, w opracowywanych ramach czasowych. Analiza powyższych danych wskazuje, że najwięcej porad udzielono rodzinom zastępczym tj. 853 co stanowi 55,11% ogółu, następnie w Punkcie Interwencji Kryzysowej 618 co stanowi 39,92% oraz w związku z przemocą w rodzinie 77 porad co stanowi 4,97%.

Tabela nr 10. Liczba osób, które skorzystały z pomocy pracownika socjalnego.

Rok:	2019	2020	2021	2022	Razem
Poradnictwo socjalne	4	4	2	6	16
„Niebieska Karta-A”	2	3	3	1	9

Źródło: Opracowane własne.

Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Tabela nr 11. Liczba osób, które uczestniczyły w Powiatowym programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Rok:	2019	2020	2021	2022	Razem
Liczba osób, które przystąpiły do programu	12	6	7	5	30
Liczba osób, które ukończyły program	8	5	4	2	19

Źródło: Opracowane własne.

W powyższej tabeli nr 11 zostały zawarte dane dot. uczestników Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Jak wynika z analizy powyższych danych 63,33% uczestników ukończyło powyższy program, a 36,67% nie. Uczestnikami programu są w większości osoby, które zgłosiły się dobrowolnie.

Poniżej została przedstawiona tabela nr 12 z danymi dot. ilości osób skierowanych przez OPS do uczestnictwa w Programie. Z uwagi na to, iż zgłoszenie się i udział w Programie jest dobrowolny, bardzo duży odsetek osób kierowanych przez OPS, nie zgłosił się do uczestnictwa w wyżej wymienionym Programie.

Tabela nr 12. Liczba osób kierowanych przez OPS do uczestnictwa w Powiatowym programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Rok:	2020	2021	2022
M-GOSP w Sztumie	25	10	1
MOPS w Dzierzgoniu	0	2	0
GOPS w Starym Targu	1	1	0
GOPS w Starym Dzierzgoniu	0	0	0
GOPS w Mikołajkach Pomorskich	8	4	0
Razem:	34	17	1

Źródło: Opracowanie na podstawie danych uzyskanych od OPS z terenu powiatu sztumskiego.

Mieszkanie chronione treningowe o charakterze interwencyjnym w Sztumie

Mieszkanie to funkcjonuje w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie i jest formą pomocy społecznej, zapewniającą odpowiednie wsparcie, schronienie i opiekę dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Mieszkanie przeznaczone jest przede wszystkim dla osób samotnych lub osób z małoletnimi dziećmi, pochodzących z terenu powiatu sztumskiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową lub są ofiarami przemocy domowej.

Mieszkanie zostało przygotowane na przyjęcie maksymalnie 4 osób tj. 1 osoby dorosłej oraz 3 dzieci.

W roku 2022 z wyżej wymienionej formy pomocy skorzystała matka z małoletnim dzieckiem, która przebywała w nim od 08.09.2022r. do dnia 03.12.2022r.

Dodatkowym wsparciem dla ofiar przemocy w rodzinie, byłoby utworzenie na terenie powiatu sztumskiego ośrodka wsparcia – domu dla matek z małoletnimi dziećmi. Jednakże, jak wskazywały dane, w ostatnich latach ośrodki pomocy społecznej kierowały niewielką ilość osób do tego typu placówek, w związku z czym zasadne byłoby zlecenie realizacji zadania organizacji pozarządowej, bądź powierzenie realizacji zadania innemu powiatowi.

Ośrodek tego typu, zajmowałby się kompleksową pomocą osobom pokrzywdzonym, znajdującym się w sytuacji kryzysowej, które często nie mają gdzie się schronić, przez co najczęściej pozostają w domu razem z oprawcą, narażając się tym samym na dalszą przemoc.

V. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z metod analizy strategicznej. Polega ona na zaszeregowaniu posiadanych informacji na cztery grupy:

- **S (Strengths) – mocne strony**, wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu,
- **W (Weaknesses) – słabe strony**, wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu,
- **O (Opportunities) – szanse**, pozytywne czynniki zewnętrzne, wszystko co stwarza szanse korzystanej zmiany
- **T (Threats) – zagrożenia**, negatywne czynniki zewnętrzne, wszystko co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie umożliwiła sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Sztumskim.

Mocne Strony	Słabe Strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dobre zaplecze pomocowe (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, OPS, GKRPA, KPP) • Opracowanie Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. • Współpraca między instytucjami. • Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez jednostki do tego zobowiązane. • Funkcjonowanie na terenie Powiatu Zespołów Interdyscyplinarnych. • Wykwalifikowana, stale doskonaląca się kadra pomocy społecznej, • Dostępność nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego. • Realizacja na terenie Powiatu programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy. • Oferta pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie – mieszkanie chronione treningowe o charakterze interwencyjnym. • Zjawisko coraz bardziej nagłaśniane przez media. • Powiat zabezpiecza potrzeby w zakresie umieszczenia dzieci w instytucjonalnej lub rodzinnej formie opieki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Silnie zakorzenione zjawisko przemocy w rodzinie w obyczajowości przez mity i stereotypy funkcjonowania rodziny. • Zjawisko silnie powiązane z innymi szkodliwymi zjawiskami: uzależnienia, ubóstwo, brak pracy może być ich skutkiem jak i przyczyną. • Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów. • Bierność świadków przemocy w rodzinie. • Brak ośrodka wsparcia (domu dla matek z małoletnimi dziećmi) lub specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie Powiatu. • Trudność w odizolowaniu sprawców przemocy od ofiar, mały poziom egzekucji opuszczania mieszkań przez sprawców. • Brak gotowości do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. • Mała liczba specjalistów (terapeutów, psychologów, prawników) przygotowanych do świadczenia pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz do pracy z osobami stosującymi przemoc. • Uzależnienie finansowe od osób stosujących przemoc, (jako osób utrzymujących rodzinę). • Trudność w utrzymaniu rezultatów pomocy – przemoc po pewnym czasie powraca. • Postawa osób doświadczających przemocy, które odmawiają składania zeznań przeciwko sprawcy przemocy, co staje się powodem zniechęcenia służb do działania. • Niewielka liczba przedstawicieli ochrony zdrowia włączających się do pracy Zespołów Interdyscyplinarnych.

	<ul style="list-style-type: none"> Mała liczba lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się przemocą.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Postrzeżenie przemocy jako problemu społecznego. Wzrost świadomości społecznej i chęci korzystania z pomocy. Zmiany w prawie umożliwiające skuteczniejsze przeciwdziałanie przemocy. Przepływ informacji między instytucjami. Monitorowanie środowisk przemocowych. Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Oferta szkoleniowa dostosowana do potrzeb osób zawodowo i społecznie wspierających rodziny problemowe. Stworzenie dostępnej całodobowo bazy miejsc schronienia dla ofiar przemocy w tym szczególnie dzieci. Kampanie informacyjne podnoszące poziom wiedzy na temat możliwości uzyskania pomocy i placówek zapewniających pomoc Natychmiastowa reakcja na przemoc. Tworzenie programów osłonowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Społeczne przyzwolenie na przemoc. Poczucie bezkarności u sprawców przemocy. Problemy alkoholowe członków rodziny. Negatywne wzorce zachowań społecznych. Ukrywanie przez rodzinę aktów przemocy. Bierność świadków przemocy. Niewydolność wychowawcza rodzin. Bezradność rodzin w rozwiązywaniu swoich problemów. Problem przemocy w rodzinie dotyka znacznie większej grupy osób aniżeli wynika to ze statystyk. Zjawisko powodujące duże szkody społeczne, gdyż zaburza funkcjonowanie całych rodzin. Brak motywacji sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. Brak możliwości zaplanowania liczby osób jak i środków na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

VI. Cele i zadania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie sztumskim na lata 2023-2027

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu sztumskiego.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu, prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
5. Wzmacnianie współpracy z instytucjami i innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Tabela nr 13. Harmonogram realizacji zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Powiecie Sztumskim na lata 2023-2027

Cele szczegółowy 1			
Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu, prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy			
Zadania/Działania realizowane w ramach celu	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźnik
1. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu	PCPR/PIK	2023-2027	– Liczba pozyskanych danych na temat zjawiska przemocy od poszczególnych instytucji obowiązanych działać na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2. Propagowanie i upowszechnianie ogólnopolskich i lokalnych kampanii profilaktycznych	PCPR/PIK OPS	2023-2027	– Liczba kampanii profilaktycznych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym
3. Opracowanie i publikacja ulotek, broszur, plakatów dotyczących występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz informujących o możliwościach uzyskania wsparcia dla ofiar przemocy	PCPR/PIK	2023-2027	– Liczba opracowanych materiałów – Liczba udostępnionego materiału
Cele szczegółowy 2			
Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej			
Zadania/Działania realizowane w ramach celu	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźnik
1. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	PCPR/PIK	2023-2027	– Liczba opracowanych i realizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie – Liczba uchwał w sprawie przyjęcia powiatowych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	PCPR	2023-2027	– Liczba opracowanych i realizowanych programów

3. Utworzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi	PCPR	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość utworzonych i prowadzonych (np. na zlecenie) domów dla matek z małoletnimi dziećmi - Ilość miejsc dla osób dorosłych i małoletnich dzieci
4. Zapewnienie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego dla osób doznających przemocy i ich rodzin.	PCPR/PIK OPS	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba udzielonych porad
5. Prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	PCPR/PIK OPS	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość utworzonych grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy
6. Zapewnienie czasowego schronienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	PCPR/PIK OPS	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba posiadanych miejsc w PIK - Liczba osób skierowanych przez OPS do PIK - Liczba osób objętych schronieniem (z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci)
7. Udostępnianie informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie	PCPR/PIK OPS KPP	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba opublikowanych materiałów
8. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy	PCPR/PIK	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy
9. Realizacja procedur „Niebieska Karta” Karta przez uprawnione podmioty	PCPR/PIK OPS KPP	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów - Liczba rodzin objętych procedurą - Liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie, - Liczba zakończonych spraw związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia
10. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych (ZI)	OPS	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba posiedzeń ZI - Liczba utworzonych grup roboczych (GR) - Liczba posiedzeń GR - Liczba osób objętych pomocą GR - Liczba rodzin objętych pomocą GR
11. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom doznającym przemocy w rodzinie	OPS	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób monitorowanych - Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”
12. Kontynuowanie i rozwijanie działań PIK	PIK	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających z pomocy PIK - Liczba udzielonych porad, w tym psychologicznych, prawnych, socjalnych

Cele szczegółowy 3 Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie			
Zadania/Działania realizowane w ramach celu	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźnik
1. Opracowywanie i realizowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR/PIK OPS KPP Kuratorzy	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba edycji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. - Liczba osób skierowanych przez instytucje do udziału w programie. - Liczba osób, które przystąpiły do programu. - Liczba osób, które po raz kolejny przystąpiły do Programu - Liczba osób uczestniczących w terapii uzależnień - Liczba osób, które ukończyły program
2. Promocja Programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	PCPR/PIK	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zamieszczonego materiału o programie na stronie PCPR - Liczba przesyłanych do instytucji papierowych broszur, ulotek, plakatów
3. Monitorowanie zachowań sprawców przemocy po zakończeniu Programu.	PCPR/PIK	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, u których nastąpiło poprawa i brak stosowania przemocy - Liczba osób stosujących przemoc po ukończeniu Programu - Liczba osób które ukończyły terapię uzależnień w trakcie okresu monitorowania
4. Pomoc specjalistyczna dla osób stosujących przemoc w rodzinie: prawnik, psycholog i specjalista ds. uzależnień i przemocy w rodzinie	PCPR/PIK	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego
5. Przesyłanie zaktualizowanych Informatorów właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/ miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca	PCPR	2023-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przekazanych podmiotom aktualnych informatorów w wersji papierowej lub elektronicznej

Cele szczegółowy 4			
Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług			
Zadania/Działania realizowane w ramach celu	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźnik
1. Udział w specjalistycznych szkoleniach, warsztatach, konferencjach osób realizujących zadania z przeciwdziałania przemocy w rodzinie	PCPR/PIK OPS KPP PPP	2023-2027	– Liczba szkoleń, warsztatów, itp. – Liczba osób uczestniczących w szkoleniach
2. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, m.in. poprzez superwizje, coach, grupy wsparcia.	OPS KPP	2023-2027	– Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów – Liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach, warsztatach

Cele szczegółowy 5			
Wzmacnianie współpracy z instytucjami i innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
Zadania/Działania realizowane w ramach celu	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźnik
1. Utrzymywanie stałej korespondencji z Policją, ośrodkami pomocy społecznej, sądem, prokuraturą, i innymi instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w celu wymiany informacji i doświadczeń	PCPR/PIK OPS	2023-2027	- Ilość spotkań
2. Udział w pracach Zespołów Interdyscyplinarnych na terenach gmin	PCPR we współpracy z OPS i ZI	2023-2027	– Ilość spotkań ZI, w których wzięli udział pracownicy PCPR

Źródło: Opracowane własne

VII. Adresaci programu

Odbiorcami niniejszego programu będą:

- rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy;
- osoby dotknięte przemocą domową;
- sprawcy przemocy domowej;
- świadkowie przemocy domowej;
- pracownicy instytucji i służb pracujących na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

VIII. Organizatorzy programu

Niezbędna w celu prawidłowego realizowania działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy, jest współpraca wszystkich instytucji, które spotykając się ze zjawiskiem przemocy w zakresie swoich obowiązków. Do tych instytucji należą przede wszystkim:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie;
- Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego;
- Gminne Komisje ds. rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Policja;
- Prokuratura;
- Sąd;
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Sztumie;
- Placówki służby zdrowia;
- Placówki oświatowe;
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka i rodziny.

IX. Kontrola i finansowanie programu

Twórcy programu, zakładają, iż Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim będzie wdrożony oraz realizowany w latach 2023-2027.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, jako główny realizator Programu, będzie odpowiedzialne za monitorowanie oraz ewaluację niniejszego Programu.

Nadzorowanie Programu będzie polegało na pozyskiwaniu danych dotyczących realizowania zadań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. W celu diagnozy osiągniętych celów, raz w roku zostanie przeprowadzona analiza zebranych od instytucji danych oraz sporządzone sprawozdanie z wykonywania Programu i realizacji działań w nim zawartych.

Program ma charakter dynamiczny i będzie podlegał ewaluacji w zależności od diagnozy bieżących potrzeb oraz możliwości finansowych powiatu.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie będzie przedkładał Zarządowi oraz Radzie Powiatu Sztumskiego roczne sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie stanowiło integralną część corocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.

Program finansowany będzie z budżetu powiatu sztumskiego, budżetu państwa oraz z programów rządowych oraz programów finansowanych ze środków unijnych.

X. Wykaz aktów prawnych i bibliografia

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2021r. poz. 1249 z późn. zmian.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2021r. poz. 2268 z późn. zmian.).
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (Dz.U. z 2021r. poz. 1107).
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz.U. z 2011r. nr 50, poz. 259).
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2011r. nr 126, poz. 718).
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r. nr 209, poz. 1245).

Bibliografia

1. W. Badura-Madej [HYPERLINK](#)
"<http://medbook.com.pl/autor/pokaz/id/702/autor/agnieszka-dobrzynska-masterhazy>"
Dobrzyńska-Masterhazy, Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia.
Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000.
2. I. Pospiszyl, Razem przeciw przemocy, Wydawnictwo Akademickie, „Żak”, Warszawa 1999.
3. I. Pospiszyl, Przemoc w rodzinie, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1998.
4. I. Pospiszyl, Patologie społeczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.

UZASADNIENIE

Głównym założeniem niniejszego Programu jest interdyscyplinarna współpraca na poziomie gmin i powiatu oraz korelowanie prac na rzecz zapobiegania, zwalczania, a także przeciwdziałania przemocy domowej poszczególnych instytucji.

Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie należy do zadań własnych powiatu zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.